



SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060110

DOM
2015-02-12
Stockholm

Mål nr
F 9000-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-09-15 i mål nr F 3383-14, se bilaga

KLAGANDE

J J

SAKEN

Fastighetsreglering berörande fastigheten X m.fl. i Malung-Sälens kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer Lantmäteriets beslut den 30 april 2014 i ärende nr W131913 och återförvisar förrättningen till Lantmäteriet för fortsatt handläggning.
-

Dok.Id 1187921

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J J har, som han får förstås, yrkat ändring av Lantmäteriets beslut den 30 april 2014, i ärende angående fastighetsreglering berörande bl.a. fastigheten X i Malung-Sälens kommun, på så sätt att överföringen av förrättningskartans figur 22 från X till Y inte omfattar den del som är belägen öster om vägen. Som grund för sitt överklagande har han i huvudsak anfört att han innehar åborätt på det aktuella området och att Lantmäteriet gjort fel som inte beaktat detta vid förrättningen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner att det finns skäl att meddela prövningstillstånd och ta upp målet till omedelbart avgörande. Med stöd av 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar och 15 § andra stycket 2 lagen (1996:242) om domstolsärenden avgör Mark- och miljööverdomstolen målet utan föregående skriftväxling.

Lantmäteriet ska enligt vad som följer av 4 kap. 11 § fastighetsbildningslagen (1970:988), FBL, utreda vilka som är sakägare i en förrättning. Bestämmelsen innebär ingen ovillkorlig skyldighet att verkställa en komplett sakägarutredning, utan denna ska anpassas med hänsyn till fastighetsbildningens art och förhållandena i övrigt.

Av utredningen i målet framgår att J J i samtal med lantmätaren under handläggningen av förrättningen gjort gällande att han har åborätt i viss del av fastigheten X. Av dagboksbladet framgår att J J informerats om lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille och hänvisats till länsstyrelsen för vidare prövning, jämför dock Högsta Förvaltningsdomstolens dom den 5 maj 2014 i mål nr 3225-13. Det framgår inte av Lantmäteriets akt att någon utredning gjorts beträffande huruvida J J på grund av åborättsinnehav är att anse som sakägare i förrättningen. Oavsett om J J i formell mening inte är att anse som ägare till aktuellt område borde Lantmäteriet ha utrett om han på annan

grund kan anses vara berörd av förrättningen och därmed ha ställning som sakägare. Då detta inte har gjorts är det en sådan brist i handläggningen som utgör grovt rättegångsfel. Förfarandet innebär att domvilla enligt 59 kap. 1 § första stycket 4 rättegångsbalken får anses ha förekommit. Lantmäteriets beslut bör därför undanröjas i dess helhet och förrättningen visas åter till Lantmäteriet för erforderlig handläggning.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Lars Borg, tekniska rådet Cecilia Undén, hovrättsrådet Mikael Hagelroth (har inte deltagit i beslutet om prövningstillstånd) och tf. hovrättsassessorn Agneta Staff, referent.

Föredraganden har varit föredraganden Camilla Fylkehed.



NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-09-15
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr F 3383-14

KLAGANDE

J J

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut den 30 april 2014 i ärende nr W131913

SAKEN

Fastighetsreglering berörande bl.a. X i Malung-Sälens kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 378545

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Den 30 april 2014 avslutade Lantmäteriet (LM) en förrättning i vilken ett flertal markområden överfördes mellan jord- och skogsbruksfastigheter. Bl.a. överfördes två områden från X, vars ägare enligt fastighetsregistret, Bergvik Skog Öst AB, hade träffat överenskommelse om marköverföringen med respektive ägare av de två mottagande fastigheterna.

YRKANDE

J J har överklagat LM:s fastighetsbildningsbeslut och – som han får förstås – yrkat att mark- och miljödomstolen ska ändra beslutet så att överföringen av förrättningskartans figur 22 från X inte omfattar den del som är belägen öster om vägen.

Till stöd för sin talan har han anfört bl.a. följande.

Han är ägare till området. Vid storskiftet blev detta område en ”utsyning” som gått från person till person med åborätt med hans far som sista antecknade innehavare. År 1987 missades att anteckna utsyningen vid bouppteckningen efter fadern. Därtill glömdes utsyningens rågång bort när den ekonomiska kartan framställdes 1971. Området borde ingå i Z, vilken han och hans syster skulle ha ärvt efter deras mors bortgång 2003. Åborätt gick i arv från far till son. Han borde vara områdets ägare, eftersom åborätterna omvandlades till fast äganderätt 1999. Det är uteslutet att Bergvik Skog Öst AB skulle vara ägare.

J J har åberopat utdrag ur äldre förrättningsakt, bouppteckning samt brev till stöd för sitt överklagande.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen avgör målet utan att hålla sammanträde, med stöd av 16 kap. 8 § första stycket fastighetsbildningslagen (1970:988), FBL.

Mark- och miljödomstolen ska i målet avgöra om LM gjort fel som genomfört förrättningen utan att betrakta J J som sakägare.

Enligt 4 kap. 11 § FBL ska LM i den utsträckning som är påkallad med hänsyn till fastighetsbildningens art och förhållandena i övrigt, utreda vilka som i egenskap av ägare till fastighet eller på annan grund är sakägare, varvid den som har lagfart på fastigheten ska anses som ägare, om det inte visas att fastigheten tillhör annan.

I detta fall har det inte visats för LM att J J är ägare.

Enligt lagen (1999:292) om avveckling av stadgad åborätt och landgille, är det länsstyrelsen som prövar vem som är rätt innehavare av åborätt och därmed ska anses vara ägare av aktuell mark. Om länsstyrelsen i ett sådant ärende beslutar att någon är rätt innehavare av åborätt, ska beslutet anses utgöra fångeshandling och ge lagfart, vilken länsstyrelsen enligt nämnda lag genast ska söka för förvärvarens räkning, när länsstyrelsens beslut har vunnit laga kraft.

I detta fall har det inte framkommit att någon prövning hos länsstyrelsen skett eller ens sökts av J J vid tiden för LM:s beslut. Det har därför varit riktigt av LM att betrakta den som har lagfart såsom ensam ägare av hela X. Det har inte heller framkommit i målet att en sådan prövning pågår hos länsstyrelsen.

Eftersom inget annat ägarförhållande än det som LM utgått ifrån visats genom länsstyrelsebeslut eller lagfart, ska överklagandet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 427)

Överklagande senast den 6 oktober 2014. Prövningstillstånd krävs.

Monica Daoson

Björn Rossipal

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson och tekniska rådet Björn Rossipal.